

REPERTORIUM OP DE LENEN VAN DE PROOSDIJ VAN SINT PIETER TE UTRECHT, 1228-1693 (1731)

Door J.C. Kort

Eerder gepubliceerd in 'De Nederlandsche Leeuw', jrg. 113 (1996), een uitgave van het Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde

Inleiding

Zeker vanaf de dertiende eeuw beschikte de proosdij van St. Pieter te Utrecht over een schare leenmannen, die weliswaar niet zeer talrijk was maar wel sterk verspreid over het bisdom. De eigen en gelijktijdige registratie van de proosdij begint in 1453 (inv. 919-1) met chronologisch gerangschikte afschriften van leenakten. Daarnaast bevat dit oudste register echter ook een goederenlijst, enige presentaties van pastoors en dergelijke zaken. Op folio 14 begint daarenboven een afschrift van de hand van de registrator van 1453 van een reeks aantekeningen van beleningen, lopend van omstreeks 1380 tot 1450. De klerk haalde zijn gegevens klaarblijkelijk uit meerdere bronnen, daar sommige aantekeningen tweemaal in zijn reeks voorkomen. Bovendien kon hij zijn voorbeeld niet altijd correct ontcijferen: namen zijn nogal eens danig verhaspeld.

In de zestiende eeuw kende de registratie flinke hiaten zonder dat wij de oorzaak daarvan kennen. Tenslotte is een lijst van ministerialen en leenmannen van de proost, daterend van circa 1300¹ overgeleverd. Zowel ministerialen als leenmannen vinden wij zonder onderscheid in de latere registratie terug.

Het archief van St. Pieter bevindt zich bij Het Utrechts Archief (HUA) en wordt hier slechts met inventarisnummer en folio geciteerd. Een register vanaf 1693 (919-3) is niet bewerkt.

Noot:

1) Gedrukt: Verslagen en Mededeelingen van de Vereeniging tot uitgave der bronnen van het Oude Vaderlandsche Recht (VMOVR.), dl. 2, 1886, pp. 63-64.

DUSSEN

10. Alle tienden van Arntswaard bij de Maas behalve die van tien hoeven, behorend aan de papenprove.

...-1380: Heer Daniel van de Merwede (HS: heer Danielsz. moerweide!), 919-1 fol.

14. Het goed is teloorgegaan bij de overstroming.